

prof. dr hab. Elżbieta Rosińska
dziedzina sztuki, dyscyplina sztuki muzyczne
Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku
ul. Łąkowa 1-2, 80-743 Gdańsk

Sopot, 20.03.2023

Opinia
w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego sztuki
dr. Danielowi Marianowi Lisowi

Zlecniodawca opinii

Rada ds. nadawania stopni Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, pismo Przewodniczącego dr. hab. Jarosława Mamczarskiego, prof. AM opatrzone sygnaturą 150/1/2023/W, informujące o powierzeniu mi funkcji recenzenta w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego sztuki dr. Danielowi Marianowi Lisowi.

Sylwetka Kandydata

Pan Daniel Marian Lis w 2000 roku ukończył jednolite studia magisterskie w klasie akordeonu prof. Joachima Pichury w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, uzyskując dyplom z wyróżnieniem. Jest laureatem wielu konkursów akordeonowych, m.in. w Reinach (Szwajcaria, 1997), Fürstenfeld (Austria, 2000), Assenovgrad (Bułgaria, 1998), „Coupe Mondiale” w Nijmegen (Holandia, 1998), w Przemyślu (1994, 1996, 1998), Sanoku (1992, 1993), „Alkagran” w Czechowicach-Dziedzicach (2000).

Już w czasie studiów podjął pracę pedagogiczną w Zespole Szkół Muzycznych w Tychach (1997-2012). W 2002 roku został zatrudniony w macierzystej uczelni. Od 2000 roku pracuje także w Zespole Szkół Muzycznych w Sosnowcu. Był członkiem Śląskiego Kwintetu Akordeonowego oraz Tria Ars Harmonica, z którymi koncertował na polskich i zagranicznych estradach. Od 2011 roku tworzy wraz z żoną Ewą Grabowską-Lis duet akordeonowy Amalgalis Duo.

W 2013 roku Rada Wydziału Wokalno-Instrumentalnego nadała mu stopień doktora na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Wyobraźnia i intuicja jako istotne elementy w procesie kreowania wybranych utworów akordeonowych kompozytorów rosyjskich i ukraińskich*.

Jest zapraszany do jury konkursów akordeonowych w Polsce i za granicą. Jest autorem publikacji o tematyce akordeonowej. Dzieli się swoim doświadczeniem z nauczycielami szkół muzycznych w Polsce i za granicą, prowadząc warsztaty, seminaria, kursy mistrzowskie.

Ocena osiągnięć artystycznych

Dr Daniel Lis może poszczycić się dużą aktywnością estradową. Zagrał ponad 100 koncertów od czasu uzyskania stopnia doktora. Były to przede wszystkim występy Amalgalis Duo.

Nurt kameralistyki, aktualnie dominujący w działalności dr. Lisa, pojawił się już w trakcie studiów, kiedy dołączył do składu Śląskiego Kwintetu Akordeonowego, prowadzonego przez prof. Joachima Pichurę i tria Ars Harmonica.

Z występów solowych w recenzowanym okresie godne odnotowania jest wykonanie monumentalnej *Sonaty nr 3* Władysława Żołotariowa na koncercie „Między Wschodem a Zachodem” w Sali Kameralnej NOSPR w Katowicach w 2015 roku oraz w tym samym roku *Koncertu podwójnego „Homenaje à Liège”* Astora Piazzolli w Teatrze Sztuk w Jaworznie z Markiem Nosalem w partii gitary i Orkiestrą Kameralną „Archetti” pod dyr. Macieja Tomasiewicza. Koncert ten Habilitant wykonywał kilkakrotnie z różnymi orkiestrami i dyrygentami także przez uzyskaniem stopnia doktora, m.in.:

Filharmonia Opolska, dyr. Bogusław Dawydów, partia gitary – Andrzej Otremba (2000); Orkiestra Kameralna Zagłębia Dąbrowskiego, dyr. Szymon Bywalec, partia gitary – Tomasz Spaliński (2007); Orkiestra Kameralna AUKSO, dyr. Marek Moś, partia gitary – Tomasz Spaliński (2010); Śląska Orkiestra Festiwalowa, dyr. Igor Dohovič, partia gitary – Tomasz Spaliński (2012); Orkiestra Filharmonii Śląskiej, dyr. Mirosław Błaszczyk, partia gitary – Tomasz Spaliński (2013).

Na przełomie roku 2013/2014 Pan Daniel Lis wystąpił jako solista Koncertu Sylwestrowego w Teatrze im. Adama Mickiewicza w Cieszynie z Śląską Orkiestrą Festiwalową pod dyr. Igora Dohoviča oraz jako solista Koncertu Noworocznego z Krakowską Orkiestrą Staromiejską pod dyr. Stanisława Śmietany.

Amalgalis Duo koncertowało w ośrodkach akademickich w Polsce (Warszawa, Łódź, Kraków, Katowice, Poznań, Gdańsk, Częstochowa) oraz zagranicznych: Bańska Bystrzyca (Słowacja), Pula (Chorwacja), Ružomberok (Słowacja), Wilno i Kłajpeda (Litwa). Jeden z wykazanych koncertów odbył się w Budapeszcie w 2022 roku.

Artyści gościli na wielu festiwalach muzycznych, m.in. 51. Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej „Poznańska Wiosna Muzyczna” (2022), 45. festiwal Hudebni Soucastnost w Ostrawie (2019), Jesienny Festiwal Muzyczny „Alkagran” w Czechowicach-Dziedzicach (2018), XXIV Tarptautinis Akordeono Festivalis w Połdze na Litwie (2018), XIX Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej w Giżycku (2016), Międzynarodowy Festiwal Sztuki i Muzyki w Częstochowie (2018), XVI Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej „Errantia Musica” w Polkowicach (2018), VI Międzynarodowy Festiwal Muzyka Świata w Pabianicach (2014), XXIV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej w Wygiełzowie-Lipowcu (2014), VIII Koncerty Muzyki Organowej i Kameralnej w Jastrzębiu Zdroju (2013), Muzyka w Bazylice w Katowicach-Panewnikach (2014), Festiwal Solistów i Zespołów Akordeonowych w Kotlinie (kilkukrotnie), Międzynarodowy Festiwal Akordeonowej Muzyki Zespołowej w Koszalinie (kilkukrotnie), IV Festiwal Akordeonowy w Sierakowie (2014). Nawet pandemia nie spowolniła aktywności koncertowej, która przybrała postać Akademickich Koncertów Wirtualnych – 3 koncerty zorganizowane przez Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie w 2021 roku.

Warte podkreślenia są koncerty Amalgalis Duo w salach o znaczącym prestiżu: Filharmonia Częstochowska (2014, 2016, 2021), Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie, Muzeum w Bielsku-Białej (2014). Ważnym uzupełnieniem ich działalności koncertowej są występy w szkołach muzycznych czy ośrodkach kultury całej Polski, a także w Czechach (Frenštát pod Radhoštěm, Ostrava).

Habilitant niewątpliwie jest artystą bardzo aktywnym, o czym świadczy liczba koncertów oraz ich ogólnopolski i międzynarodowy zasięg. Pewien niedosyt pozostawia powtarzalność programów, zwłaszcza Amalgalis Duo, którego repertuar obejmuje prawie wyłącznie transkrypcje dzieł

A. Vivaldiego, J. S. Bacha, G. Faure, A. Chaczaturiana, A. Piazzolli, P. Iturralde, B. Karlova oraz *Taniec góralski* A. Krzanowskiego. Dużym odświeżeniem repertuaru był dopiero projekt „Muzyczne interakcje. Twórcy, dzieła, interpretacje”, który w znaczącym sposób poszerzył repertuar Amalgalis Duo o dzieła im dedykowane.

Przed uzyskaniem stopnia doktora Habilitant tworzył m.in. duet akordeonowy z Markiem Andryskiem, z którym koncertował w Chinach w 2010 roku oraz podczas Jesiennego Festiwalu Muzycznego „Alkagran” w 2009 roku, kiedy wykonał *Studium IV* na dwa akordeony Andrzeja Krzanowskiego, a wraz z perkusistą Krzysztofem Jaguszewskim kompozycję Bo Holtena *The Veils of Pandora* na dwa akordeony i perkusję. Kompozycja ta znalazła się na płycie CD „Vibrasonalia”, wydanej przez Akademię Muzyczną w Katowicach. Warto odnotowania jest także koncert towarzyszący konferencji „Akordeon w muzyce kameralnej” (2011), podczas którego Habilitant zaprezentował rzadko grywane *Adagio i Rondo* KV 617 W.A. Mozarta na szklaną harmonikę, flet, obój, altówkę i wiolonczelę.

Dużo bardziej różnorodnie przedstawia się dorobek fonograficzny dr. Daniela Lisa. Obejmuje cztery płyty CD po uzyskaniu stopnia doktora i dzieło wskazane jako największe osiągnięcie oraz trzy płyty CD i nagranie archiwalne sprzed 2013 roku. Obok nagrań Amalgalis Duo (płyta CD Instytutu Muzyki Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie, płyta CD „16 Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej Errantia Musica”, płyta CD „Amalgalis Duo”, „Amalgalis Duo. Editione moderna”) Habilitant ma w dorobku m.in. płytę „Nieznane dzieła - wybitni twórcy” (Acte Prealable) z utworami Andrzeja Krzanowskiego i Edwarda Bogusławskiego, CD „Paweł Hendrich - Chamber works” (DUX) z Orkiestrą Muzyki Nowej pod dyr. Szymona Bywalca i wspomnianą płytę „Vibrasonalia” (AM w Katowicach) z Markiem Andryskiem i Krzysztofem Jaguszewskim.

Osiągnięciem naukowym Habilitanta jest artykuł *Władysław Andriejewicz Zołotariow (1942–1975) – zarys biografii* (w języku polskim i angielskim), który ukazał się w recenzowanym czasopiśmie „Edukacja Muzyczna”, nr 14 (2019).

Analiza działalności artystycznej i naukowej Kandydata pozwala wyciągnąć wniosek, że mamy do czynienia z artystą o szerokich horyzontach artystycznych, dysponującym znaczącymi osiągnięciami na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej, osobą rozpoznawalną w środowisku akordeonowym. Jego wkład w rozwój polskiej kultury muzycznej jest niezaprzeczalny.

Ocena osiągnięcia artystycznego

Przedstawionym do oceny osiągnięciem artystycznym jest płyta CD *Amalgalis Duo Editione moderna* (Opus Series 71/2022). Zawiera zrealizowane przez Wojciecha Marca w Sali Koncertowej Zespołu Szkół Muzycznych w Sosnowcu nagrania następujących utworów na duet akordeonowy:

- Krzysztof Olczak – *Re-mi-niscenza* (2018)
- Bogdan Dowlasz – *Pezzo prezioso* (2019)
- Mikołaj Majkusiak – *Chorale e Fantasia* (2018)
- Maciej Zimka – *Sculpture Structures* (2017)
- Leszek Kołodziejski – *Running on the street* (2020).

Kompozycje powstały na zamówienie Amalgalis Duo. Ich prawykonania miały miejsce podczas znaczących festiwali, w większości wypadków zagranicznych. Dzięki uzyskanemu przez członkinię duetu, Ewę Grabowską-Lis stypendium twórczego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

miały także miejsce akademickie koncerty, promujące płytę *Amalgalis Duo Editione moderna* na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie, w akademiach muzycznych w Łodzi, Krakowie, Katowicach, Poznaniu i Gdańsku w okresie od marca do czerwca 2022 roku.

Płyta pokazuje znakomity poziom duetowego zgrania zespołu, możliwy do uzyskania chyba wyłącznie w ansamblach o długim stażu i doświadczeniu estradowymi oraz, jak słusznie zauważyła Habilitant w Autoreferacie: „...fakt tworzenia duetu przez osoby związane ze sobą na co dzień. Ta wyjątkowa możliwość znacząco ułatwia artystyczną komunikację, oraz specyficzny rodzaj niewerbalnego porozumienia pozwalający osiągnąć niezwykle spójność brzmienia. Tworzenie wizji interpretacji wywodzącej się z indywidualnych pomysłów nabiera końcowego kształtu nie na zasadzie kompromisu, ale dzięki wspólnemu zaangażowaniu, wzajemnej inspiracji i pełnemu wykorzystaniu potencjału dwóch artystycznych osobowości¹.”

W zarejestrowanych wykonaniach zwracają uwagę wyraziste pomysły interpretacyjne, realizowane z konsekwencją, swoboda w korzystaniu z rozszerzonych technik jak glissanda stroikowe (Olczak), z jednej strony homogeniczność brzmienia (Dowlasz), z drugiej misterne przenikanie motywów pomiędzy instrumentami (Majkusiak) czy oddanie ilustracyjności muzyki (Zimka). Akordeony znakomicie brzmią w każdym rejestrze skali, artyści po mistrzowsku operują miechem. W interesujący sposób korzystają z improwizacyjnej swobody pozostawionej przez kompozytora (Olczak). W przypadku każdego utworu mamy do czynienia z kreacjami. Utwory dedykowane Amalgalis Duo z całą pewnością wejdą do repertuaru duetów akordeonowych ze względu na wysokie walory artystyczne i oryginalność ujęcia materiału muzycznego. Płyta CD *Amalgalis Duo Editione moderna* jest dziełem wysoce oryginalnym, ważnym etapem rozwoju repertuaru na duet akordeonowy.

Ocena innych osiągnięć

Dr Daniel Lis uczestniczył czterokrotnie w wymianie zagranicznej w ramach programu Erasmus+, prowadząc zajęcia ze studentami Litewskiej Akademii Muzyki i Teatru w Wilnie (2021) oraz Akademii Sztuk w Bańskiej Bystrzycy (2017, 2018, 2021). Oba ośrodki cieszą się w środowisku akordeonowym międzynarodową renomą, a zatem fakt zaproszenia na kursy mistrzowskie jest znaczącym osiągnięciem Habilitanta, podobnie jak powołanie do składu jury w konkursach zagranicznych - Czech Accordion Online Competition Ostrava 2021, International Accordion Competition VILNIUS w 2021 i 2019 roku czy odbywających się w Polsce imprez o randze międzynarodowej jak Międzynarodowy Festiwal Muzyki Akordeonowej w Przemyślu (kilkukrotnie), II Międzynarodowy Konkurs Rozrywkowej Muzyki Akordeonowej „Konfrontacje – Częstochowa 2005”, Międzynarodowy Konkurs Akordeonowy w Solcu Kujawskim (2017, 2018), XXI Międzynarodowe Sanockie Spotkania Akordeonowe „Sanok 2021”.

Dr Daniel Lis był także jurorem znaczących konkursów o randze ogólnopolskiej jak Ogólnopolski Konkurs Akordeonowy w Słupcy, Gorlickie Konfrontacje Akordeonowe, Słupeckie Spotkania Muzyczne, Ogólnopolski Festiwal Akordeonowych Zespołów Kameralnych Szkół Muzycznych I i II st. w Stalowej Woli, Mławski Festiwal Muzyki Akordeonowej „Od solisty do orkiestry”.

Habilitant był zapraszany do prowadzenia kursów mistrzowskich i warsztatów, z których najbardziej prestiżowe to Międzynarodowe Warsztaty Akordeonowe Łusławice 2022, masterclass dla studentów Vytautas Magnus University w Kownie (2019), lekcje otwarte z uczestnikami XXIV Międzynarodowego Festiwalu Akordeonowego w Połędzie na Litwie, masterclass na Uniwersytecie w Kłajpedzie, warsztaty metodyczne dla nauczycieli czeskich szkół muzycznych i konserwatoriów w Ostrawie, a ponadto kilkadziesiąt warsztatów z uczniami szkół muzycznych w całej Polsce.

---

1 D. Lis - Autoreferat, s. 2.

Powtórne zaproszenia do tych samych ośrodków świadczą o uznaniu, jakim cieszy się działalność pedagogiczna Habilitanta.

Pan Daniel Lis po uzyskaniu stopnia doktora wykazuje istotną aktywność w zakresie działalności naukowej i popularyzacji muzyki. Problematyka prezentowanych podczas konferencji, seminariów dla nauczycieli w Polsce, a także na Litwie, w Czechach i Chorwacji wykładów koncentruje się wokół takich zagadnień jak interpretacja muzyki J. S. Bacha na akordeonie, biografia i twórczość akordeonowa Władysława Żołotariowa, konstrukcja i działanie akordeonu, rola wyobraźni w interpretacji muzyki.

Dr Daniel Lis może poszczycić się kilkudziesięcioma sukcesami konkursowymi swoich uczniów i studentów, m.in. student Dawid Kosiński został laureatem XIV Konkursu Muzyki XX i XXI wieku dla Młodych Wykonawców w 2022 roku. Działalność pedagogiczna i organizacyjna Habilitanta została uhonorowana nagrodami: Rektora Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, Dyrektora Zespołu Szkół Muzycznych w Sosnowcu, Prezydenta Miasta Sosnowca, Dyplomem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Był promotorem i recenzentem prac dyplomowych studentów Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach.

Konkluzja

Dr Daniel Marian Lis jest artystą o wyrazistej osobowości. Dzięki talentowi, pasji, pracowitości i konsekwencji w działaniach artystycznych i pedagogicznych systematycznie pomnaża swój dorobek. Jego wkład w rozwój i promocję polskiej kultury muzycznej, także za granicą, jest istotny. Popieram starania dr. Daniela Lisa o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego sztuki.

Niniejszym stwierdzam, że jego aktywność artystyczna i osiągnięcia twórcze spełniają wymogi art. 219 ust. 1 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

